

A Társadalomföldrajz – területfejlesztés programhoz tartozó kurzusok leírása

Tantárgy kódja és neve: TPGE3002 Társadalomföldrajzi adatgyűjtés	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: páros / <u>páratlan félév</u>	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása (kb. 8–10 sor)	
A kurzus keretében az adatgyűjtés fajtái, eredménye, statisztikai adatsorok, viszonyszámok, az adatgyűjtés során fellépő problémák kerülnek feldolgozásra. A kvalitatív módszerek (pl. területi egyenlőtlenségek mérése, szórás típusú mutatók, Hoover-féle területi egyenlőtlenségi mutató) mellett a kvantitatív feldolgozási lehetőségek külön hangsúlyt kapnak. A kérdőíves adatfelvétel módszerei, interjúk készítésének kérdései, szövegelemzések kapnak központi szerepet a félév során.	
A 2–5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
- Babbie, Earl (2001): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest. ISBN: 9789634560005 - Ligeti György – Héra Gábor: Módszertan – A társadalmi jelenségek kutatása. Osiris Kiadó, ISBN: 9633897882 - Szabó Katalin (2002): Kommunikáció felsőfokon. (Hogyan írjunk, hogy megértsenek? Hogyan beszéljünk, hogy meghallgassanak?) Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 405 p. ISBN: 9630942186 - Tomcsányi Pál: Általános kutatómódszertan.- Szent István Egyetem-Országos Mezőgazdasági Minősítő Intézet (Gödöllő-Budapest) , 2000 474 oldal, ISBN: 963-86097-0-2, http://www.date.hu/oktatas/gg/index/index4.html	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)	
a) tudása - Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak, megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével. - Rendelkezik a társadalomtudományi témák önálló kutatásához szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel. - Érti (és használja) a társadalomtudományok összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát. b) képességei - Képes az adott szakterület kreatív analízisére, átfogó és speciális összefüggések szintetikus, új szemléletű megfogalmazására és az ezekkel adekvát értékelő és kritikai tevékenységre. - Képes az elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásainak kreatív kidolgozására. - Képes előre nem látható szakmai problémák azonosítására, és az azok megoldásához szükséges kutatási szintű részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására. c) attitűd	

- Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.
- Jellemző viszonyulása a szilárd szakmai elköteleződés, az új utak keresésére való elhivatottság állandósulása, a kitartó munkavégzés szükségességének elfogadása.
- d) autonómiája és felelőssége
- Képes egyenrangú, vitapartneri szerep vitelére a terület szakembereivel.
- Felelősséggel vállalja szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Tantárgy felelőse: Dr. Teperics Károly, egyetemi docens, PhD, habil.,

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak):

Tantárgy kódja és neve: TGPE3003 Humán erőforrások és területfejlesztés	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: páros / vagy <u>páratlan félév</u>	
Előtanulmányi feltétel: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása (kb. 8–10 sor)	
A tantárgy célja, hogy a területfejlesztésben egyre inkább felértékelőd emberi erőforrások fejlesztésének hátterét, lehetőségeit, feladatait bemutassa. A tantárgy felépítése a következő: A humán erőforrások fogalma, közgazdasági elméletek az emberi erőforrásról. A világgazdaság átalakulása és az emberi tőke felértékelődése. A humán tőke minősítésének lehetőségei, regionális versenyképességben betöltött szerepük. A humán tőke fejlesztésének lehetőségei, oktatási rendszerek. Az oktatási infrastruktúra vizsgálata Magyarországon. Szakképzés és felsőoktatás problémái. Paradigmaváltás az oktatásban. A humán erőforrás-fejlesztés célrendszere, európai és nemzeti háttere. Az emberi erőforrások szerepe a területfejlesztésben.	
A 2–5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
- Varga Júlia (2018): A készségek és az oktatás követelményrendszere a tudásalapú társadalomban. – Magyar Tudomány 179(2018)1, 69–76. DOI: 10.1556/2065.179.2018.1.8 - ITM (2019): Szakképzés 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira. – https://bmkszf.hu/dokumentum/2627/SZAKKEPZES_40_11682019_III28_Korm_hat.pdf - Szalavetz Andrea (2018): Ipari fejl. ödes és munka a tudásalapú társadalomban. – Magyar Tudomány 179(2018)1, 55–60. DOI: 10.1556/2065.179.2018.1.6 - Andor László (2018): A digitalizáció és a munka világa. Mi várható a robotforradalom után? – Magyar Tudomány 179(2018)1, 47–54. DOI: 10.1556/2065.179.2018.1.5 - Makó Csaba – Illéssy Miklós – Borbély András (2018): A digitalizáció és a munkavégzési formák. – Magyar Tudomány 179(2018)1, 61–68. DOI: 10.1556/2065.179.2018.1.7 - Polónyi István (2002): Az oktatás gazdaságtana Osiris Kiadó, Budapest, 2002	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)	
a) tudása - Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak, megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével. - Rendelkezik a tanulmányi terület önálló kutatásához szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel. - Érti (és használja) a társadalomtudományok összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát. b) képességei	

- Képes az adott szakterület kreatív analizisére, átfogó és speciális összefüggések szintetikus, új szemléletű megfogalmazására és az ezekkel adekvát értékelő és kritikai tevékenységre.
- Alkalmazni, illetve továbbfejleszteni tudja szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Képes előre nem látható szakmai problémák azonosítására, és az azok megoldásához szükséges kutatási szintű részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására.

c) attitűd

- Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.

d) autonómiája és felelőssége

- Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.
- Magas szintű kooperációval képes részt venni az elméleti kérdések megfogalmazásában, a gyakorlati megoldások kidolgozásában.
- Felelősséget vállal szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések kapcsán.

Tantárgy felelőse: Dr. Teperics Károly, egyetemi docens, PhD, habil.,

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak):-

Tantárgy kódja és neve: TPGE3004 Az innovációk diffúziója	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: páros / <u>páratlan félév</u>	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása (kb. 8–10 sor)	
A tantárgy a régiók versenyképességének javításában és felzárkózásában jelentős szerepet játszó innovációk elméleti kérdésköreit, valamint az innovációk földrajzi terjedésének a legfontosabb sajátosságait tárgyalja. A kurzus során az alábbi témakörök megtárgyalására kerül sor: - az innováció-kutatás története, - általános innováció-elmélet: az innováció fogalma, az innovációs folyamat makroszerkezete és dinamikája, az innováció hatásai, - az innovációk térbeli terjedésének típusai - az innovációk térbeli terjedését támogató és akadályozó tényezők, - az állam szerepe az innovációk térbeli terjedésének támogatásában. A kurzus során – a fenti témakörök megtárgyalása mellett – a követelmények között szerepel egy, az innovációk térbeli terjedésével foglalkozó idegen nyelvű szöveg lefordítása is és értelmezése is, amelyben a hallgatók alkalmazzák a félév során elsajátított ismereteket.	
A 2–5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Rogers, E. M. (2010) Diffusion of innovation. The Free Press, New York Rechnitzer, J. (1993) Szétszakadás vagy felzárkózás – a térszerkezetet alakító innovációk. MTA, RKK Észak-dunántúli Osztály, Győr	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)	
a) tudása - Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak, megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével. - Ismeri az innováció térbeli terjedésének legfontosabb jellemzőit b) képességei - Képes az elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásainak kreatív kidolgozására. c) attitűd - Jellemző viszonyulása a szilárd szakmai elköteleződés, az új utak keresésére való elhivatottság állandósulása, a kitartó munkavégzés szükségességének elfogadása d) autonómiája és felelőssége - Felelősséggel vállalja szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.	
Tantárgy felelőse: Dr. Kozma Gábor, egyetemi tanár, PhD, az MTA doktora,	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	

Tantárgy kódja és neve: TPGE3005 Területi fejlődési egyenlőtlenségek	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: <u>páros</u> / páratlan félév	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a társadalom térbeli egyenlőtlenségeinek elméleti hátterét, kapcsolódó koncepcióit (különösen tekintettel a Kuznets-Williamson hipotézisre). A kurzus anyagát képezi a területi egyenlőtlenségek tényezőinek, mérési lehetőségeinek, a területi egyenlőtlenségi számítások és az eredmények értelmezésének áttekintése. A magyarországi területi egyenlőtlenségi folyamatok ismertetése mellett, a kurrens kvantitatív számításokon túl, a meghívott vendégelőadók további koncepcionális ismereteket adnak át. A térbeli igazságosság, a lokális hatalmi viszonyok, történeti viszonyok egyenlőtlenség-formáló hatásainak bemutatására is sor kerül.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
1. Dusek Tamás 2004: A területi elemzések alapjai. – Regionális Tudományi Tanulmányok 10. – ELTE Regionális Földrajzi Tanszék – MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest. 240 p. (ISSN 1585-1419) 2. Dusek Tamás – Kotosz Balázs 2016: Területi statisztika. – Akadémiai Kiadó, Budapest. 285 p. (ISBN 978-963-05-9670-1) 3. Nemes Nagy József (szerk.) 2005: Regionális elemzési módszerek. – Regionális Tudományi tanulmányok 11., ELTE Regionális Földrajzi Tanszék – MTA-ELTE Regionális Tudományi Kutatócsoport, Budapest, 284 p. (ISSN 1585-1419) 4. Nemes Nagy József 2009: Terek, helyek, régiók. A regionális tudomány alapjai. – Akadémiai Kiadó, Budapest. 350 p. (ISBN 978-963-05-8656-6)
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)
a) Tudása - Alkotó módon megérti az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát - Ismeri a területi egyenlőtlenségi vizsgálatok megalapozását, kapcsolódó módszereit és azok értékelését b) Képességei - Képes új projektek tervezésére, megvalósítására, adott tudományterületen kutatást végezni, új technikákat és megközelítéseket kialakítani - Képes a kutatási kérdés megválaszolásához szükséges adatforrások és -típusok kiválasztására, az elsajátított módszerek alkalmazására, az elemzések elvégzésére; - Képes a kapott eredményeket megfelelő módon értékelni és a térbeli társadalmi folyamatok feltárásában hasznosítani c) Attitűd - Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előrejelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását - Törekszik a térbeli társadalmi jelenségek megalapozott, körültekintő analitikus feltárására - Törekszik a megismert módszerek szakmai munkájába való beépítésére és minél szélesebb körű hasznosítására d) autonómiaja és felelőssége - Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat - Tisztában van a megismert módszerek alkalmazásának korlátaival, felelősen építi be azokat a szakmai munkája során

Tantárgy felelőse: Dr. Pénzes János, egyetemi docens, PhD, habil
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): Dr. Demeter Gábor, PhD, habil tudományos főmunkatárs (ELTE HTK BTK) – vendégelőadó Dr. Nagy Erika, PhD, habil óraadó (DE TTK) – vendégelőadó Dr. Nagy Gyula, PhD, egyetemi adjunktus (SZTE TTIK) – vendégelőadó

Tantárgy kódja és neve: TPGE3008 Kelet-Magyarország társadalmi-gazdasági leszakadása	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: <u>páros</u> / páratlan félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása:	

A rendszerváltást követő gazdasági váltás, a szocialista piacgazdaság tervgazdasággá alakulása gyökeres változások színterévé tette az országot. A PhD-kurzus a következő témaköröket tartja szem előtt és tárgyalja, kiemelt figyelmet fordítva a Kelet-magyarországi folyamatokra: - Az 1990-es évek transzformációs válságának tényezői, elméletek, megközelítések. - A privatizáció tanulságai az iparban és a mezőgazdaságban. - A szolgáltató szektor élre kerülésének okai és következményei. - Társadalmi hatások (foglalkoztatottság, munkanélküliség). - A területi fejlődési egyenetlenségek.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Szabó, P. (2015) Régió és térszerkezet – az elmélettől a területpolitikáig. ELTe Eötvös Kiadó, Budapest Horváth, Gy. – Rechnitzer, J. (2000) Magyarország területi szerkezete és folyamatai az ezredfordulón. MTA RKK, Pécs	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)	
a) tudása - Alkotó módon megérti az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát. - Rendelkezik adott tudomány/szakterület önálló kutatásához szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel. b) képességei - Alkalmazni, illetve továbbfejleszteni tudja szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit. - Képes az elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásainak kreatív kidolgozására. c) attitűd - Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előrejelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását. d) autonómiája és felelőssége - Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat. - Vezető szereppel és magas szintű kooperációval képes részt venni az elméleti és gyakorlati kérdések megfogalmazásában.	
Tantárgy felelőse: Dr. Kozma Gábor, egyetemi tanár, PhD, az MTA doktora,	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): -	

Tantárgy kódja és neve: TPGE3009 Geopolitika	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: <u>páros</u> / vagy páratlan félév	
Előtanulmányi feltételek: -	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása (kb. 8–10 sor)

A tárgy oktatásának célja a területi gondolkodás, a hatalom területi dimenziójának áttekintése a XIX. századtól napjainkig a világ különböző régióiban. Mindez a globális térben megjelenő problémák és megoldási stratégiák elemzésével történik. Ennek keretében betekintést nyernek az államok, szövetségi rendszerek, gazdasági hatalmi központok jelenlegi versengésének földrajzi aspektusaiba. Kiemelt fontossággal bír az összehasonlító és kritikus szemlélet alkalmazása, a versengő szereplő földrajzi érdekeinek, céljainak és kötöttségeinek bemutatása.

A tárgy keretében átfogó képet nyújtunk a geopolitika, geostratégia elméleti kérdéseiről, tudománytörténetéről, valamint főbb jelenségeiről, ismertetjük a hallgatókkal a 20. századi magyar történelem és hadtörténelem geográfiai alapjait és 21. század világának főbb geopolitikai és geostratégiai fejlődési tendenciáit.

A 2–5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott* irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Szilágy István (2013): Geopolitika, Publikon Kiadó, 2013. Geographica Pannonica Nova sorozat 14. kiadvány, 254 p.

Csizmadia Sándor–Molnár Gusztáv–Pataki Zsolt (szerk.) (1999): Geopolitikai szöveggyűjtemény. Stratégiai és Védelmi Kutatóintézet, Budapest,

Friedman G. (2015): A következő 100 év. DryCom Kft. 297 p.

Kaplan, Robert (2019): A földrajz bosszúja, Antall József Tudásközpont, Budapest, 243 p.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)

a) tudása

- Rendelkezik az adott tudományterület tárgykörének, általános és specifikus jellemzőinek, legfontosabb irányainak és pontosan kidolgozott határainak, megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével.
- Alkotó módon megérti az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát.
- Ismeri a főbb geopolitikai iskolák elméleteit és kritikai értékeléseiket
- Ismeri korunk főbb geopolitikai problémáit, hatótényezőit

b) képességei

- Képes az adott szakterület kreatív analízisére, átfogó és speciális összefüggések szintetikus, új szemléletű megfogalmazására és az ezekkel adekvát értékelő és kritikai tevékenységre.
- Alkalmazni, illetve továbbfejleszteni tudja szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit.
- Képes nemzetközi és hazai szakirodalom alapján alkotó módon bemutatni egyes geopolitikai problémák gyökerét és tényezőit
- Képes saját kutatásai, tapasztalatai és az irodalmi források alapján érvelni és tudományos jellegű vitát folytatni egyes geopolitikai problémákról, szereplőkről.

c) attitűd

- Képviseli és saját témájához kapcsolódva továbbfejleszti azokat a relációkat, amelyek a szakterület sajátosságából következően járulnak hozzá az emberi önteremtés folyamatához.
- Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előrejelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását.

d) autonómiája és felelőssége

- Képes egyenrangú, vitapartneri szerep vitelére a terület szakembereivel.
- Felelősséggel vállalja szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések felvetését és megválaszolását.

Tantárgy felelőse: Dr. Radics Zsolt, egyetemi adjunktus, PhD,
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> :

Tantárgy kódja és neve: TPGE3011 Városi funkciók területfejlesztési szempontú vizsgálatának módszertana	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: <u>páros</u> / páratlan félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A tantárgy célja, hogy a tanulmányok során elsajátított városföldrajzi, urbanisztikai alapismeretekre épülve a városi funkciók kutatási módszereinek megismerése, illetve gyakorlati, területfejlesztési szempontú hasznosíthatóságuk adaptálása saját vizsgált területre, településre.	

A tárgy feladata, hogy segítséget nyújtson a regionális és települési szintű elemzés elsajátítására, a doktori képzésben résztvevők számára a disszertációhoz módszertani támogatást adjon. A tantárgy struktúrája a következő: A városi funkciók kialakulása, történelmi fejlődés, Városhierarchia, A városi funkciók osztályozása, Városi vonzásokörzetek, Kutatási módszerek, Területfejlesztési hasznosítási lehetőségek, Gyakorlati alkalmazások.
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i>, illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)
Bujdosó Z. (2009): A megyehatár hatása a városok vonzásokörzetére Hajdú-Bihar megye példáján Debrecen, Magyarország : Debreceni Egyetemi Kiadó (2009) , 211 p. ISBN: 9789634733393 Bujdosó Z. (2003): A vonzásokörzet vizsgálatok elmélete a nemzetközi és hazai szakirodalomban In: Süli-Zakar, I (szerk.) Területfejlesztés Debrecen, Magyarország : Kossuth Egyetemi Kiadó, pp. 147-170. Kincses B. (2017): Hazai vonzásokörzet-vizsgálatok kialakulása, irányvonalai – szakirodalmi áttekintés, kiemelt tekintettel az oktatásföldrajzra Településföldrajzi Tanulmányok 6(2) 25-40
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)
a) tudása - Rendelkezik adott tudomány/szakterület önálló kutatásához szükséges kutatás-módszertani ismeretekkel. - Rendelkezik a kutatómódszertan önálló alkalmazásához szükséges elméleti ismeretekkel - Rendelkezik a szakterület kutatásához szükséges modern digitális ismeretekkel b) képességei - Képes alkalmazni, illetve továbbfejleszteni szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit. - Képes az elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásainak kreatív kidolgozására. - Képes a szakterület kutatásához szükséges módszereket átlátni, azok alkalmazhatóságát megítélni c) attitűd -Képviseli és saját témájához kapcsolódva továbbfejleszti azokat a relációkat, amelyek a szakterület sajátosságából következően járulnak hozzá az emberi önteremtés folyamatához. - Szakmájában új tudásterületeket, módszertani és gyakorlati megoldásokat kezdeményez d) autonómiája és felelőssége -Felelősséggel vállalja szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések felvetését és megválaszolását. - Önállóan működik együtt a szakmai és módszertani feladatok és kihívások megoldásában
Tantárgy felelőse: Dr. Bujdosó Zoltán, egyetemi tanár, PhD, habil.,
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

Tantárgy kódja és neve: TPGE3015 A határmenti térségek fejlesztésének lehetőségei	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: <u>előadás</u> / szeminárium / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: <u>kollokvium</u> / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: <u>páros</u> / vagy páratlan félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása (kb. 8-10 sor)	
A kurzus célja, hogy a hallgatók ismerjék a határon átnyúló együttműködések jogi és pénzügyi támogatottságának eszközeit, azokat gyakorlati példákon keresztül képesek legyenek felismerni és értékelni a területfejlesztés szakterületén. Ez magában foglalja Magyarország hét határszakaszának társadalmi-gazdasági jellemzőinek megismerését, a hét határszakasz mentén az EU által finanszírozott és megvalósított projektek értelmezését, elsősorban azzal a céllal, hogy azokat a helyi és regionális szintű területfejlesztési szempontoknak meg tudják feleltetni. A már megvalósított projektek segítségével potenciális projektekre történő javaslatlattétel megfogalmazása lehetőséget biztosít a pályázati mechanizmusok és elvárások megismerésére, azok gyakorlati életben való hasznosításának elsajátítására.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
1. Czimre Klára: Euroregionális fejlődés az EU csatlakozás küszöbén – különös tekintettel Magyarország eurorégióira. – Acta Geographica Debrecina, Kossuth Egyetem Kiadója, Debrecen, 2005. 2. Fejes Zsuzsanna: A határon átnyúló együttműködések jogi és közigazgatási feltételei – különös tekintettel a magyar határregiókra. Doktori értekezés. Szeged, 2010. 252p. 3. Hartl Mónika: A határon átnyúló együttműködés és a turizmusfejlesztés kapcsolatának vizsgálata Komárom-Esztergom megye, Nyitra kerület és az Ister-Granum EGTC példáján. PhD-értekezés. Pécs, 2016. 207p. 4. Regionális Fejlesztési Ügynökségek honlapjai 5. VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. www.vati.hu	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)	
a) tudása - Alkotó módon megérti az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát. - Ismeri a határmenti térségek és határon átnyúló együttműködések földrajzi alapjait. - Átlátja a határon átnyúló együttműködések működésének, intézményi kereteinek és folyamatainak jogi és pénzügyi hátterét. b) képességei - Képes az elvi kérdések újszerű, eddig ismeretlen gyakorlati vonatkozásainak kreatív kidolgozására. - Képes új projektek tervezésére, megvalósítására, adott tudományterületen kutatást végezni, új technikákat és megközelítéseket kialakítani. - Átlátja a határon átnyúló együttműködések hálózatát és képes következtetéseket levonni azok jövőképeinek vonatkozásában (európai és hazai szinten egyaránt) - Képes integrációs szemléletmódot alkalmazni a határmenti térségek földrajzi értelmezési folyamatában - Alkalmas helyzetelemzések készítésére.	

c) attitűd

- Jellemző viszonyulása a szilárd szakmai elköteleződés, az új utak keresésére való elhivatottság állandósulása, a kitartó munkavégzés szükségességének elfogadása.
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik.
- Munkája során kezdeményező szerepet vállal, szakmájának eredményeit a közösség szolgálatába állítja.

d) autonómiája és felelőssége

- Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.
- Képes egyenrangú, vitapartneri szerep vitelére a terület szakembereivel.

Tantárgy felelőse: Szilágyiné Dr. Czimre Klára, egyetemi adjunktus, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak): -

Tantárgy kódja és neve: TPGG3022 Bevezetés a globális termelési hálózatok kutatásába	Kreditértéke: 2
A tanóra típusa: előadás / <u>szeminárium</u> / gyakorlati / konzultáció	
A számonkérés módja: kollokvium / gyakorlati jegy	
A tantárgy tantervi helye: <u>páros</u> / vagy páratlan félév	
Előtanulmányi feltételek: -	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A tárgy keretében a hallgatók a térben tagolt termelési rendszerek kutatásával kapcsolatos GVC (global value chain) és GPN (global production network) irodalomba nyernek alaposabb betekintést. Az elméleti koncepciók tartalmi fókuszának megfelelően a nemzetgazdasági határokat átlépő termelési rendszerek (1) szervezeti felépítése és koordinációja, (2) a szereplők pozícióváltási (feljebb lépési) lehetőségei, továbbá (3) e rendszerek területi beágyazódása, a különböző régiók bekapcsolódásával elérhető helyi gazdasági-társadalmi kimenetek kerülnek terítékre. A szemináriumi foglalkozásokon egy előzetesen összeállított cikklista anyagait dolgozzuk fel és beszéljük át. A hallgatók a félév végén beadandót készítenek, amelyben az elméletkör saját kutatásaikban történő felhasználhatóságának lehetőségeit járják körül.	
A 2-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott</i> irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Coe, N. M., Yeung, H. W. (2015): <i>Global Production Networks. Theorizing Economic Development in an Interconnected World</i>. Oxford University Press, Oxford. ISBN 9780191773099 Gereffi, G. (2018): <i>Global Value Chains and Development. Redefining the Contours of 21st Century Capitalism</i>. Cambridge University Press. ISBN 9781108559423 Molnár E. (2021): <i>A félperiféria ipara és a globális termelési hálózatok. A bőrfeldolgozó ipar átalakulása Magyarországon</i>. Didakt, Debrecen. ISBN 9786155212895 Szalavetz A. (2019): <i>Globális értékláncok, szakosodás és feljebb lépés. Magyarországi feldolgozóipari leányvállalatok tapasztalatai</i>. Napvilág Kiadó, Budapest. ISBN 9789633382158 Yeung, H. W. (2016): <i>Strategic Coupling: East Asian Industrial Transformation in the New Global Economy</i>. Cornell University Press. ISBN 9781501704277	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul (MKKR 8. szint)	
a) tudása - Alkotó módon megérti az adott szak, illetve tanulmányi terület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket, terminológiát. b) képességei - Alkalmazni, illetve továbbfejleszteni tudja szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit. c) attitűdje - Jellemző viszonyulása a szilárd szakmai elköteleződés, az új utak keresésére való elhivatottság állandósulása, a kitartó munkavégzés szükségességének elfogadása. d) autonómiaja és felelőssége - Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új tudásterületeket, és kezdeményez új gyakorlati megoldásokat.	
Tantárgy felelőse: Dr. Molnár Ernő, egyetemi docens, PhD, habil.,	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -	